

ПРОБЛЕМА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ КОГНІТИВНОЇ ТА ЕМОЦІЙНОЇ СФЕР У ДІТЕЙ З ЛЕГКИМ СТУПЕНЕМ РОЗУМОВОЇ ВІДСТАЛОСТІ

Прокоф'єва Л.О.

викладач кафедри загальної та практичної психології,
Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Поширеність осіб з розумовою відсталістю становить від 1 до 3% популяції. Для об'єднання зусиль фахівців в області вивчення розумової відсталості необхідно окреслити найважливіші напрями, які сприятимуть ефективній діагностиці, корекції та соціальній адаптації.

Розумово відсталі діти являють собою надзвичайно складну в перебігу розвитку, механізмах, проявах дефекту та проблематичну в пошуках психолого-педагогічних шляхів соціалізації категорію дітей, яка має стійку тенденцію до збільшення (на тлі зниження показників народжуваності) [1; 2 та ін.]. Прогнози щодо зменшення кількості народження таких дітей, що спираються на оцінку багатьох негативних чинників, особливо внутрішньо біологічних, екологічних та соціальних, за даними досліджень В. І. Бондаря, О. В. Гаврилова, І. В. Дмитрієвої, С. П. Миронової, В. М. Синьова та ін. є вкрай несприятливими.

За Міжнародною класифікацією психічних і поведінкових розладів 10-го перегляду (МКХ, 1994), розумова відсталість – це стан затриманого або неповного розвитку психіки, що характеризується порушеннями тих здібностей, які виявляються в період дозрівання і забезпечують загальний рівень інтелектуальності, тобто когнітивних, мовленнєвих, моторних та соціальних здібностей [1, с. 127].

Аналіз сучасних досліджень [1; 2; 3 та ін.] вказує на те, що основні проблеми вивчення дитини з розумовою відсталістю досить системно представлені в області дослідження когнітивної боку, як області первинного дефекту. Разом з тим, зосередженість в пошуку первинного дефекту в області якоїсь однієї психічної функції тривалий час не дозволяла дослідникам окреслити цілісну картину і виділити загальну специфіку аномалії розвитку.

Метою нашого дослідження є вивчення легкого ступеня розумової відсталості як порушення когнітивної сфери, через оцінку змін у структурі та змісті емоційної сфери розумово відсталого дитини. Дослідження спирається на розроблену психологічну традицію розуміння конструктивної ролі афекту.

Як відомо, Л.С.Виготський проводить думку про єдність інтелектуального і афективного в організації найпростіших і найскладніших форм психічного життя. С.Я.Рубінштейн вважає, що одиниця психічного завжди включає в себе єдність компонентів інтелектуального і афективного [3, с.76].

Л.С.Виготський вказує на те, що розвиток пізнавальної діяльності у дітей пов'язаний з емоційно-вольовою сферою, що динамічно змінюється.

Несформованість або порушення емоційно-вольових особливостей викликає у дитини в скрутні інтелектуальних завдань, що в свою чергу чинить негативний вплив на розвиток особистості дитини. Розлади в емоційній сфері дітей не тільки знижують інтелектуальні можливості, але і можуть призводити до порушення поведінки, а також викликати явища соціальної дезадаптації.

Слід зазначити і те, що чим більше виражено порушення в розумовому розвитку, тим очевидніша неузгодженість в емоційній сфері.

Таким чином, аналіз особливостей емоційної сфери дітей з порушенням розумового розвитку, дозволяє нам припустити те, що недостатність розвитку когнітивної сфери визначає неузгодженість емоційної сфери дитини. Проте, емоційна сфера відіграє важливу роль в засвоєнні дитиною знань, умінь і навичок, також у встановленні контактів з оточуючими і в соціальній адаптації учнів у школі та поза нею. Оскільки життя багате різноманітними емоціями, почуттями, воно потребує від дитини правильного їх розуміння і відповідної реакції на них.

Список використаних джерел

1. Миронова С.П. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2015. 312 с.

2. Синьов В. М., Матвєєва М. П., Хохліна О. П. Психологія розумово відсталої дитини : підручник. Київ : Знання, 2008. 359 с.

3. Стадненко Н.М. Нариси з психології розумово відсталої дитини. Київ: Освіта, 1967. 116 с.

ЛІНГВОФІЛОСОФІЯ ГЮСТАВА ГІЙОМА

Проскурін І.А.

аспірант кафедри слов'янських мов,

Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди

Лінгвофілософія Гюстава Гійома є дослідженням мовлення, психосистематикою, спробою уявити, як думка транслює свій рух. Дев'ятнадцяте сторіччя було епохою панування у мовознавстві порівняльно-історичного методу [1].

Питання співвідношення мови та мислення, диференціювання мови та мовлення як аспектів мовленнєвої діяльності можна вважати ключовими для сучасного мовознавства. Г. Гійом формулював його таким чином: якщо «бачення» призводить до «розуміння» порядку баченого, властивому баченню фізичному (*le comprendre de constatation*), тоді «розуміння» призводить до «бачення» порядку розуміння, властивому розумінню (бачення очима розуму – *le voir de comprehension*). Щоб «бачити», треба усвідомити (*pour vraiment bien voir, il faut avoir compris*).

На протипагу експериментальним наукам, теоретичне мовознавство не завжди має змогу на експеримент як умову досягнення істини. Експеримент допомагає науці, адже він створює об'єкт. Чи є дійсністю, яку варто досліджувати, лише те, що досяжно безпосередньому спостереженню?

Згідно з Г. Гійомом, мовознавство дев'ятнадцятого сторіччя майже не цікавилось проблемою співвідношень мови та мислення, що спричинилося до відсутності розуміння та можливості пояснити дію мовних механізмів, що